

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 a §:n ja sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettua lakia sekä sotilasavustuslakia. Ehdotuksen mukaan päivähoitoon asiakasmaksua tai lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaista hoitolisää määrättäessä taikka sotilasavustusta myönnettäessä asiakkaan ja hänen perheensä tuloina ei otettaisi huomioon kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisen ajalta toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvaavaa työmarkkinatukena maksettavaa ylläpitokorvausta eikä kuntoutusrahalain mukaista ylläpitokorvausta. Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 2001 samanaikaisesti kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) tarkoituksena on parantaa pitkään työttömänä olleen henkilön työllistymismahdollisuuksia. Lain sekä siihen liittyvien työvoimapalvelulain (1005/1993), toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) ja eräiden muiden lakien muutosten tavoitteena on luoda kokonaisuus, jolla paitsi estetään nykyistä tehokkaammin pitkäaikaistyöttömyyttä myös parannetaan pitkäaikaistyöttömien mahdollisuutta palata työelämään.

Työmarkkinatukea saavalle, kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla henkilöllä maksetaan kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaan ylläpitokorvausta 30 markkaa aktivointisuunnitelman mukaiselta osallistumispäivältä.

Kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 17 §:n 3 momentin mukaan kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla henkilöllä, joka saa toimeentulotukea pääasiallisena tulonaan,

maksetaan toimintarahaa siten kuin toimeentulotuesta annetun lain 10 a §:ssä säädetään. Toimeentulotukilain syyskuun alusta voimaan tulevan uuden 10 a §:n (191/2001) 1 momentin mukaan toimintarahaa suoritetaan 30 markkaa kuntouttavaan työtoimintaan osallistumispäivää kohti. Toimintarahaa ei suoriteta niiltä päiviltä, joilta henkilö saa ylläpitokorvausta.

Lisäksi henkilöllä on kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 18 §:n mukaan oikeus saada korvaus kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta aiheutuvista matkakustannuksista siten kuin toimeentulotuesta annetun lain 10 a §:ssä säädetään.

Kuntoutusrahalakiin (611/1991) on 1 päivänä syyskuuta 2001 voimaan tulevalla lailla (195/2001) lisätty uusi etuus, ylläpitokorvaus, jotta kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuvat lisäkustannukset eivät vaarantaisi tai vaikeuttaisi kuntoutukseen osallistumista. Ylläpitokorvauksesta säädetään lain 2 ja 24 a §:ssä.

Kuntoutukseen ja kuntouttavaan työtoimintaan osallistujalle maksettavat, edellä selostetut etuudet on tarkoitettu parantamaan osallistujan taloudellista asemaa ja toimimaan osallistumisen turvaajina ja kannustimina. Tämän vuoksi kuntouttavan työtoiminnan ajalta toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, työmarkkinatukena maksettavaa ylläpitokorvausta sekä kuntoutusrahalain mukaista ylläpitokorvausta ei ole perusteltua ottaa huomioon tulovähenteisiä etuuksia tai tulosidonnaisia maksuja määrättäessä. Tällaisina etuuksina ja maksuina tulisivat kysymykseen muun muassa sotilasavustuslain (781/1993) mukainen sotilasavustus sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta

annetussa laissa (1128/1996) tarkoitettu hoitolisä ja lasten päivähoidosta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) mukaisesti perittävät maksut.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksen tarkoituksena on turvata kuntouttavaan toimintaan osallistuvalla henkilöllä ne yllä mainitut etuudet, joihin hän on oikeutettu. Esityksellä ei muutoin ole taloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmistelu virkatyönä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

10 a §. Päivähoitomaksun määräämisen perusteena olevat tulot. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 10 a §:ssä on säädetty päivähoitomaksun määräämisen perusteena olevista tuloista.

Maksun määräämisestä päätettäessä otetaan perheen tuloina huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. 10 a §:n 3 momentissa on lueteltu tulot, joita ei oteta huomioon maksua määrättäessä. Tähän luetteloon ehdotetaan lisättäväksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettu ylläpitokorvaus, 17 §:n 3 momentissa tarkoitettu toimintaraha ja 18 §:ssä tarkoitettu matkakorvaus sekä kuntoutusrahalain 2 §:ssä tarkoitettu ylläpitokorvaus.

Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukainen hoitolisä määräytyy myös sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 a §:n mukaisesti. Lasten kotihoidon ja yksityisen

hoidon tuesta annetun lain 6 §:n mukaan hoitolisää määrättäessä perheen tuloina otetaan huomioon, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 a §:ssä säädetään.

1.2. Sotilasavustuslaki

11 §. Huomioon otettavat tulot ja varat. Sotilasavustuslain 11 §:n 1 momentissa säädetään, että sotilasavustusta myönnettäessä otetaan huomioon hakijan ja hänen 4 §:ssä tarkoitettujen perheenjäsentensä palvelusaikana käytettävissä olevat tosiasialliset tulot. Perheenjäsenten tuloja ei oteta huomioon myönnettäessä avustusta opintolainojen korkojen maksamiseen sotilasavustuslain 10 a §:n nojalla.

11 §:n 1 momentissa on lueteltu ne tulot, joita ei avustusta myönnettäessä oteta huomioon. Luettelon 2 kohdassa on nykyisellään viittaus sosiaalihuoltolain kumottuihin, toimeentulotukea koskeneisiin säännöksiin. Tämän vuoksi 11 §:n 1 momentin 2 kohta ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen mukaan tulona ei otettaisi huomioon toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistujalle voidaan myöntää toimeentulotukena toimintarahaa ja

matkakorvausta silloinkin, kun hän ei ole oikeutettu varsinaiseen toimeentulotukeen. Edellä tarkoitettulla tavalla muutettuna sotilasavustuslain 11 §:n 1 momentin 2 kohta pitäisi sisällään siis myös toimintarahan ja matkakorvauksen.

Lisäksi 11 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 a kohta, jonka mukaan sotilasavustusta myönnettäessä tulona ei otettaisi huomioon kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaista ylläpitokorvausta, sekä uusi 2 b kohta, jonka mukaan tulona ei otettaisi huomioon kuntou-

tusrahalain 2 §:ssä tarkoitettua ylläpitokorvausta.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan samanaikaisesti kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain kanssa eli 1 päivänä syyskuuta 2001.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (734/1992) 10 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1134/1996 seuraavasti:

10 a §

*Päivähoitomaksun määräämisen perusteena
olevat tulot*

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, lapsen
hoitotukea, asumistukea, vammaistukea,
tapaturmavakuutuksen perusteella
suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja,
sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa,
aikuisopinto-

rahaa, opintotuen asumislisää, kuntouttavan
työtoiminnan ajalta työmarkkinatukena
maksettavaa ylläpitokorvausta,
toimeentulotukena maksettavaa
toimintarahaa ja matkakorvausta,
kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista
ylläpitokorvausta, opintojen johdosta
suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia
avustuksia, perhehoidon kustannusten
korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

2.

Laki

sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun sotilasavustuslain (781/1993) 11 §:n 1 momentin 2 kohta sekä
lisätään 11 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1266/1995 ja 986/1996, uusi 2 a ja 2 b kohta seuraavasti:

11 §

Huomioon otettavat tulot ja varat

Avustusta myönnettäessä otetaan huomioon hakijan ja hänen 4 §:ssä tarkoitettujen perheenjäsentensä palvelusaikana käytettävissä olevat tosiasialliset tulot. Myönnettäessä avustusta 10 a §:n nojalla ei näiden perheenjäsenten tuloja oteta huomioon. Tuloina ei oteta huomioon:

2) toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea;

2 a) kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) mukaista ylläpitokorvausta;

2 b) kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista ylläpitokorvausta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Helsingissä 27 päivänä huhtikuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

2.

Laki

sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun sotilasavustuslain (781/1993) 11 §:n 1 momentin 2 kohta ja

lisätään 11 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1266/1995 ja 986/1996, uusi 2 a ja 2 b kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

11 §

Huomioon otettavat tulot ja varat

Avustusta myönnettäessä otetaan huomioon hakijan ja hänen 4 §:ssä tarkoitettujen perheenjäsentensä palvelusaikana käytettävissä olevat tosiasialliset tulot. Myönnettäessä avustusta 10 a §:n nojalla ei näiden perheenjäsenten tuloja oteta huomioon. Tuloina ei oteta huomioon:

2) sosiaalihoitolain (710/82) mukaista toimeentulotukea;

Ehdotus

11 §

Huomioon otettavat tulot ja varat

Avustusta myönnettäessä otetaan huomioon hakijan ja hänen 4 §:ssä tarkoitettujen perheenjäsentensä palvelusaikana käytettävissä olevat tosiasialliset tulot. Myönnettäessä avustusta 10 a §:n nojalla ei näiden perheenjäsenten tuloja oteta huomioon. Tuloina ei oteta huomioon:

2) toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea;
2 a) kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) mukaista ylläpitokorvausta;
2 b) kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista ylläpitokorvausta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .